

נזיר סב

דרשה מקודם: איש כי פציא נרו כערכך, בערכין – בא לרבות את העכו"ם שנערכים אבל לא מערכים.

דחייה: אי הכי (ויקרא כז) איש כי פציא נרו כערכך, בערכין למה לי? מכדי האיתקש ערכין לנדרים, דאמר קרא: איש כי פציא נרו כערכך, והתניא גבי נדרים: איש - מה ת"ל? (ויקרא

כב) איש איש - לרבות את העובדי כוכבים שהן נודרים נדרים ונדבות כישאל, איש כי פציא בערכין למה לי?

דרשה חדשה במקום הדרשה שנדחתה: אלא האי איש מיבעי ליה: לאיתויי מופלא סמוך לאיש. קוש: הניחא למ"ד: מופלא סמוך לאיש דאורייתא, אלא למ"ד: דרבנן, איש כי פציא למה לי? תירוץ: לאיתויי מופלא סמוך לאיש דעובד כוכבים.

קוש: הניחא למאן דאמר: איש - שפיר, אלא למ"ד: בני ישראל מערכים ואין העובדי כוכבים מערכים, יכול לא יהו נערכין? תלמוד לומר: איש, אפי' תינוק בן חדש בר עירוכי

הוא, כי פציא למה לי?

תירוץ: א"ר אדא בר אהבה: לאיתויי עובד כוכבים גדול, דאע"ג דגדול הוא אינו יודע להפלות.

דרשות אפשרויות ל - איש כי פציא נרו כערכך
לרבות את העכו"ם שנערכים אבל לא מערכים
מופלא סמוך לאיש יכול להעריך
מופלא סמוך לאיש בעכו"ם יכול להעריך
עכו"ם גדול שאינו יודע להפלות

שאלה: אלא איש כי פציא דכתב רחמנא גבי נזירות למה לי? מכדי האיתקש נזירות לנדרים, כי פציא למה לי?

תשובה: לאיתויי ידים שאינן מוכיחות, דאיתמר: ידים שאינן מוכיחות - אביי אמר: הויין ידים, רבא אמר: לא הויין ידים.

דחייה חלקית: לאביי ניחא, אלא לרבא מאי איכא למימר?

תשובה 2: אלא כי יפליא מיבעי ליה לכדברי טרפון; דתניא, רבי יהודה אומר משום רבי טרפון: אין אחד מהן נזיר, לפי שלא ניתנה נזירות אלא להפלאה.

דחייה חלקית: הניחא לרבי טרפון, אלא לרבנן מאי איכא למימר?

תשובה 3: אלא מיבעי ליה לכדתניא: היתר נדרים פורחין באויר, ואין להן על מה שיסמוכו; רבי אליעזר אומר: יש להם על מה שיסמוכו, שנא': (ויקרא כז) איש כי פציא, (במדבר ו) כי פציא שתי פעמים, אחד הפלאה לאיסור, ואחד הפלאה להיתר.